

aan Presidium
 opsteller Marco Hollemans en Victor Molkenboer
 datum 13 september 2018
 bijlage Overzicht formatie griffie middelgrote gemeenten
 onderwerp **Uitbreiding griffie met een raadsadviseur**

Samenvatting

De gemeenteraad wordt bij de uitvoering van zijn werkzaamheden en taken ondersteund door de raadsgriffie. De werkgeverscommissie constateert kwetsbaarheid in deze ondersteuning met de huidige omvang van de griffie. Om de procesmatige ondersteuning van de gemeenteraad te kunnen blijven garanderen en de gemeenteraad, inclusief fractie-assistenten, meer inhoudelijk-strategisch te kunnen bijstaan, is uitbreiding van de raadsgriffie noodzakelijk.

Raadsgriffie

De raadsgriffie is een klein team, bestaande uit de griffier, een raadsadviseur en een griffiemedewerker. Zij hebben uiteraard in beginsel hun eigen (specifieke) werkzaamheden, maar er is anderzijds ook sprake van een organisch geheel met betrokkenheid van allen bij de werkzaamheden van de raad. De secretaris van de rekenkamercommissie valt formatief onder de griffier, maar verricht geen werkzaamheden voor de gemeenteraad.

Alle medewerkers op de griffie hebben structureel een hoge werkdruk. Wanneer een van de functionarissen (tijdelijk) afwezig is komen zowel de gewenste ondersteuning van de vergaderingen tijdens de Politieke Avonden, als de adviserende en uitvoering van de meer administratieve taken van de griffie in het nauw.

Raadstevredenheidsonderzoek

Inhoudelijke en procesmatige ondersteuning van de raad

Het raadstevredenheidsonderzoek 2017 heeft geresulteerd in een aantal aandachtspunten rond de ondersteuning en de ambities van de raad. Uit dat onderzoek is onder andere naar voren gekomen dat de raad een grotere inzet op procesbewaking (tijdige aanlevering van stukken, tijdige beantwoording van schriftelijke vragen) van de griffie verlangt. Naast deze procesmatige ondersteuning blijkt uit het onderzoek dat de raad juist ook hecht aan een meer inhoudelijke ondersteuning vanuit de griffie. De raad wenst dat de griffie zich meer concentreert op deskundigheidsbevordering van raadsleden en fractie-assistenten. Ook dient de griffie zich (in samenwerking met de collega's van de ambtelijke organisatie) meer te focussen op de kwaliteit van raadsvoorstellen, raadsinformatiebrieven en de langetermijnagenda (LTA). Verder heeft de raad ook de wens uitgesproken om meer coaching vanuit de griffie (waar nodig) van raadsleden en fractie-assistenten. Ten slotte wordt veel waarde gehecht aan annotaties op raadsvoorstellen door de griffie en aan ongevraagd advies op bepaalde dossiers.

Raadscommunicatie

Uit het raadstevredenheidsonderzoek 2017 komt eveneens naar voren dat de gemeenteraad een flinke ambitie heeft op het gebied van zijn externe communicatie. Daarbij gaat het onder meer om het ontwikkelen van werkvormen met betrokkenheid van inwoners en het beter informeren van de inwoners over de werkzaamheden van de raad. Uit het eind vorig jaar door een stagiair verrichte onderzoek naar de wijze waarop de gemeenteraad van Woerden zijn externe communicatie verder wil en kan ontwikkelen, komt een aantal speerpunten in de externe communicatie naar voren. Deze zijn gericht op het beter uitdragen van de bestuurlijke processen van de gemeente(raad) en het vergroten van de betrokkenheid van de inwoners van Woerden. In het onderzoek wordt geadviseerd wordt om hiervoor een raadscommunicatieplan op te stellen dat goed uitvoerbaar is. Het presidium heeft daarnaast bij de evaluatie van het gewijzigde vergadermodel aangegeven dat geïnvesteerd moet worden in de communicatie over de werkwijze van de raad en het informeren van inwoners over het spreekrecht.

Versterking van de rol en positie van de raad

De griffie zelf heeft vanuit haar professionaliteit de ambitie om de gemeenteraad (en zijn groot aantal fracties) beter en frequenter ongevraagd te kunnen adviseren. Daarbij is het haars inziens ook wenselijk dat er meer capaciteit komt om de vergaderingen inhoudelijk voor te bereiden. De griffie denkt graag mee met de directie en de collega's van de ambtelijke organisatie over passende bestuurlijke processen en de kwaliteit van de raadsvoorstellen. Voor een (nog) betere ondersteuning van de agendacommissie geldt daarbij hetzelfde. Met de huidige formatie is vanwege de bovengenoemde kwetsbaarheid lastig uitvoering te geven aan deze wens van de raad en de ambitie van de griffie. Door uitbreiding met een raadsadviseur kan een robuuste, toekomstbestendige griffie worden gerealiseerd die aan bovengenoemde gewenste ontwikkelingsrichting van de raad invulling geeft.

De afgelopen tijd is bovendien een aantal rapporten uitgebracht door de Raad voor het Openbaar Bestuur over versterking van de rol van de raad en raadsleden en het belang daarbij van toegeruste en professionele ondersteuning van de raad. Hierbij wordt meermaals gewezen op het belang van een goed toegeruste raadsgriffie.

Uit onderzoek van de Raad voor het Openbaar Bestuur blijkt dat het met de investering in goede toerusting van gemeenteraadsleden en de gemeenteraad in veel gemeenten karig is gesteld. Gemeenteraden reserveren een zeer beperkt budget voor ondersteuning (griffie), opleiding en onderzoek (rekenkamer). Dit terwijl uit ander onderzoek blijkt dat raadsleden doorgaans het meest behoefte en baat blijken te hebben aan ondersteuning bij informatieverwerking, gevolgd door een andere organisatie van werkzaamheden, institutionele kennis en ontwikkeling van vaardigheden. Goede democratie is de investering meer dan waard.

Ten slotte krijgen gemeenten, dus ook Woerden, meer taken naar zich toegeschoven, o.a. door de decentralisaties en door de toekomstige inwerkingtreding van de Omgevingswet. De rol van de overheid verandert van een representatieve democratie naar een 'doe-democratie' met meer invloed van inwoners op beleid en besluitvorming. Door deze ontwikkelingen worden de verantwoordelijkheden voor raadsleden groter en wordt de invulling van het raadswerk anders. Ook gezien deze ontwikkelingen is meer capaciteit nodig is om de raad in zijn nieuwe taakopvatting te ondersteunen.

Advies aan het presidium

De werkgeverscommissie adviseert vanwege genoemde kwetsbaarheden in de ondersteuning van de raad en ambities van de raad de ondersteuning van de raad te versterken. Voorgesteld wordt om, gelet op de aard van de werkzaamheden, de formatie uit te breiden met een raadsadviseur.

Het is aan de raad zelf om te bepalen welk soort griffie hij nodig heeft en welke omvang daarbij passend is. Aan de andere kant is het de verantwoordelijkheid van de raad om de griffier in staat te stellen om de griffie te kunnen ontwikkelen en toe te rusten op de door de raad gewenste ondersteuning. Het alternatief van uitbreiding is dat de formatie van de griffie dezelfde blijft. Hierdoor zal aan de wensen van de gemeenteraad en de ambitie van de griffie minder invulling kunnen worden gegeven. Bovendien zal de griffie en daarmee de organisatie van vergaderingen en ook de administratieve taken kwetsbaar blijven.

Als bijlage treft u aan een overzicht van een gemeenten en raadsgriffies met een vergelijkbare omvang.